

HISTÓRIA ZÁMOCKEJ KNIŽNICE V TOPOĽČIANKACH A JEJ SÚČASNÝ STAV

ERIKA JURÍKOVÁ

Abstrakt: Príspevok sa zameriava na knižnicu zámku v Topoľčiankach na Slovensku. Autorka sa v nadväznosti na históriu zámku a jeho majiteľov venuje dejinám zámockej knižnice a analyzuje knižničný fond. Zároveň sa zaoberá súčasným stavom knižničnej zbierky a (ne)možnosťami prístupu k nej.

Kľúčové slová: Historické knižné fondy, Slovensko, obec Topoľčianky, zámok Topoľčianky, zámocké knižnice.

Asi 35 kilometrov od mesta Nitry, v údolí rieky Žitavy, obklopená pohorím Tribeč a Pohronský Inovec, sa rozkladá malebná obec Topoľčianky. Prvá písomná zmienka o nej sa nachádza v listine Nitrianskej kapituly, kde sa označuje ako Topolchen Parvum.

Dominantou Topoľčianok je klasicistický kaštieľ s rozsiahlym anglickým parkom, ktorý už niekoľko desaťročí zasluhuje pozornosť odbornej i laickej verejnosti. Topoľčianske panstvo vlastnila niekoľko storočí rodina lúpežných rytierov z neďalekého hradu Hrušov, neskôr šľachtické rodiny Rákociovcov, Zičovcov a od r. 1743 Keglevičovci. Posledný majiteľ Štefan Keglevič po krachu Viedenskej burzy zbankrotoval, takže zámok sa kúpou dostal do rúk Habsburgovcov, ktorí ho vlastnili až do rozpadu Rakúsko-Uhorska. V októbri r. 1918 bol znárodnený a 33 rokov slúžil ako letné sídlo československých prezidentov. Pravidelne každý rok ho v mesiacoch august a september navštevoval Tomáš Garrigue Masaryk.¹ Robotnícky prezident Zápotocký zámok v r. 1951 daroval odborárskemu hnutiu pre rekreáciu jeho členov.² V súčasnosti ho vlastní Jednotný majetkový fond Zväzu odborárskych organizácií v Slovenskej republike, ktorý ho okrem niekoľkých miestností slúžiacich ako múzeum dobového nábytku využíva ako hotelové zariadenie.

ZÁMOCKÁ KNIŽNICA

Knižnica na zámku v Topoľčiankach je jedna z mála zachovaných zámockých knižníc na Slovensku. Veľkosťou je porovnateľná s knižnicou v zámku Betliar s fondom 14 164 knižničných jednotiek,³ typologicky s oveľa známejšou a v súčasnosti propagovanejšou historickou knižnou zbierkou uloženou na zámku v Oponiciach.⁴

* Štúdiá je parciálnym výstupom grantu *MŠ SR KEGA 019TTU-4/2015 Kultúrno-historické aspekty vzniku trnavských tlačí 2. polovice 18. storočia*.

1 Na zámku ho často navštevoval Karel Čapek a na základe ich stretnutí vznikli *Hovory s T. G. M.*, ktoré dlhé roky patrili medzi zakázané knihy. Praha: Československý spisovateľ, 1990, 592 s. Záznamy z pobytov v Topoľčiankach nachádzame aj v spomienkach osobnej archivárky T. G. Masaryka: GAŠPARÍKOVÁ-HORÁKOVÁ, A. *U Masarykovcov*. Bratislava: AEP, 1995, 304 s.

2 O výskum šľachtických rodov, ktorí boli majiteľmi zámku, sa snaží občianske združenie Park Topoľčianky. Jeho aktivity zároveň smerujú k zveľadovaniu areálu zámockého parku a rekonštrukcii stavieb, ktoré sa v ňom nachádzali.

3 KLIMEKOVÁ, A. Historická knižnica múzea Betliar. In: SABOV, P. (ed.). *Spravidca po historických knižniciach na Slovensku. Prvý zväzok*. Martin: Slovenská národná knižnica, 2001, s. 106–112.

4 Viac informácií na <http://www.snk.sk/sk/muzea/aponiovska-kniznica-bibliotheca-aponiana/aponiovska-kniznica-bibliotheca-aponiana-oponice.html> [online] [cit. 2016-09-5].

Obrázok č. 1: Interiér knižnice v 50. rokoch minulého storočia.

Zakladateľom knižnice je gróf Ján Nepomuk Keglevič de Buzin, ktorý ju začal budovať ešte vo svojom viedenskom paláci v Schaumburgergrunde. Keglevičovci (Keglevich) boli chorvátsky šľachtický rod, ktorý sa preslávil v protitureckom boji a neskôr vo významných štátnych funkciách. Jedna z jeho vetiev sa usadila aj vo Viedni.

Knižnica sa prvý raz spomína v roku 1806. Podľa dobových správ patrila vďaka erudovanému a cielenému výberu kníh medzi popredné šľachtické knižnice vo Viedni. Čo však v tom čase nebolo bežné, majiteľ ju sprístupnil aj verejnosti. K roku 1823 mala spolu 3 000 zväzkov, podľa súvekých záznamov hlavne cestovateľskej literatúry, ale aj vzácných vydaní z prestížnych európskych kníhtlačiarň.⁵

Keď sa stal gróf hlavným tekovským županom, natrvalo sa presťahoval do Topolčianok a v rokoch 1825–1826 sem previezol aj knižnicu. Umiestnil ju na konci novopostaveného klasicistického krídla zámku do jednej veľkej, hlavnej miestnosti a dvoch menších. Jediným vchodom do najväčšej miestnosti boli zamaskované, tzv. tajné dvere. Pred presťahovaním knižnice z Viedne bol na mieru vyrobený kompletný knižničný mobiliár v biedermayerovskom slohu, ktorý je lacnejšou replikou zariadenia knižnice vo Viedni – regály, podstavce, stoly, stoličky a taburetky a vyhotovené odliatky búst významných antických a modernejších autorov, aj cisára Františka I., u ktorého bol Ján Keglevič postupne pážaťom, sekretárom, tajným radcom a napokon aj tekovským županom.

Majiteľ svoju knižnú zbierku nadalej intenzívne rozširoval, a tak roku 1835 obsahovala už vyše 10 000 zväzkov.⁶ Ján Keglevič knižnicu dopĺňal až do svojej smrti roku 1856. Po ňom ju spolu s celým majetkom zdedil syn Štefan, poslanec uhorského parlamentu a intendant budapeštianskeho Národného divadla, ktorý knihy pravdepodobne dokupoval, ale prírastky už nezaznamenával.

5 BÖCKH, F. H. *Wiens lebende Schriftsteller, Künstler und Dilettanten im Kunstfache: Dann Bücher-, Kunst- und Naturschätze und andere Sehenswürdigkeiten dieser Haupt- und Residenz-Stadt*. Wien: Gedruckt bey B. Ph. Bauer, 1822, s. 105–106.

6 GRÄFFER, F. – CZIKANN, J. *Österreichische National-Encyklopädie oder alphabetische Darlegung der wissenschaftlichsten Eigenthümlichkeiten des österreichischen Kaiserthumes : in Rücksicht auf Natur, Leben und Institutionen, Industrie und Commerz, öffentliche und Privat-Anstalten, Bildung und Wissenschaft, Literatur und Kunst, Geographie und Statistik, Geschichte, Genealogie und Biographie, so wie auf alle Hauptgegenstände seiner Civilisations-Verhältnisse. Vorzüglich der neuern und neuesten Zeit*. Band 3. J bis M. Wien: Beck 1835, s. 175–176.

Ďalším majiteľom zámku vrátane knižnice sa stal v roku 1896 arcivojvoda Jozef August Habsburský. V čase jeho vlastníctva sa knižničný fond obohatil o diela z oblasti poľovníctva a vojenstva, maďarskú beletriu vydanú zväčša v luxusných, reprezentatívnych väzbách a príležitostné tlače oslavujúce vládnucu rodinu Habsburgovcov. Mnohé knihy, ktoré v tomto čase pribudli do knižnice, venovali Habsburgovi priamo autori. Od roku 1918 nezaznamenávame prírastky.

CHARAKTERISTIKA A ANALÝZA FONDU

O knižničnom fonde si môžeme vytvoriť predstavu podľa troch zachovaných inventárnych katalógov.⁷ Z čias zakladateľa knižnice Jána Kegleviča sa zachoval rukopisný katalóg na samostatných listoch rozmeru 23 × 20 cm, ktorý začal majiteľ viesť pravdepodobne ešte vo Viedni. Katalóg nie je kompletný, chýbajú listy so zápismi z niektorých vedných odborov, z ktorých knihy sú v knižnici prítomné. Z roku 1856, keď gróf Keglevič zomrel, je zavedených ešte niekoľko desiatok prírastkov.

Nasledujúci majiteľ, syn Štefan, už v katalógu nepokračoval. Zápisy nepribudli ani v čase, keď bola knižnica vo vlastníctve arcivojvodu rakúskeho. Ten však r. 1913 požiadal budapeštianskeho profesora, odborníka na dejiny umenia Józsefa Ferenczyho, aby knižnicu nanovo usporiadal a spísal. Napriek svojmu vzdelaniu a rozhladenosti pomiešal Ferenczy pôvodné, keglevičovské knihy, všetky zviazané v pevných väzbách, s novšími prírastkami, a tým narušil chronologické i estetické radenie knižnice. Mnohé knihy zaradil zle a autorov nesprávne identifikoval. Výsledkom jeho práce bol tzv. hlavný, dvojväzkový katalóg, ale súčasne vyhotovil podľa označenia jednotlivých vedných odborov písmenami aj lístkový katalóg; ten je však ešte nespoľahlivejší. Chybné sú v ňom nielen názvy diel, ale aj roky a miesta ich vydania.

Podľa inventára z roku 1951, keď zámok preberali odborári, bolo v knižnici pomerne veľa neskatalogizovaných kníh. Pravdepodobne boli habsburgovskou akvizíciou, pretože ich zväčša vydali v posledných dvadsiatich rokoch monarchie, len niektoré pochádzajú z 19. storočia. Podľa spomenutej inventarizácie to bolo 1 201 publikácií, spolu 2 257 knižničných jednotiek; počet však bol v skutočnosti menší, lebo za jednotky a kusy boli počítané aj jednotlivé čísla časopisov a knihy riadne zapísané do inventárneho katalógu, ktoré však neboli zaradené na svojom mieste v hlavnom sále knižnice.

Z rokov 1913–1918 je zachovaný azošit výpožičiek, v ktorom sú zároveň vypísané pravidlá vypožičiavania kníh. Viedol ho dvorský tajomník, a tak môžeme usudzovať, že správu knižnice mal na starosti práve personál arcivojvodovho dvora.

ANALÝZA KNIŽNIČNÉHO FONDU

Podľa Podhorného správy knižnica obsahovala knihy v tejto chronologickej štruktúre, pričom uvádza počet diel, nie väzkov:⁸ Sedem z 15. storočia, 41 zo 16. storočia, 95 zo 17. storočia, 704 z 18. storočia, 4 847 z 19. storočia a 1 165 z 20. storočia. Čo sa týka jazykového zastúpenia kníh, 3 080 bolo nemeckých, 1 687 francúzskych, 1 037 maďarských, 489 latinských, 282 anglických, 16 talianskych, 52 diel od gréckych klasikov a zvyšok fondu tvorili v menšom počte zastúpené či viacjazyčné španielske, české, chorvátske, rumunské, turecké, arabské a čínske diela.

7 Údaje pochádzajú z pasportizačnej správy Júliusa Podhorného z roku 1986. Za jej poskytnutie ďakujem Mgr. Janke Cabadajovej zo Slovenskej národnej knižnice v Martine.

8 Ako autor sám napísal, štatistiku vyhotovil podľa „nepresného a nespoľahlivého hlavného katalógu z roku 1913, resp. podľa ešte nepresnejšieho inventárneho zoznamu z roku 1951“. Predpokladal, že čísla sa spresnia pri najbližšej inventúre, ku ktorej však už pravdepodobne nedošlo. Údaje sme sa rozhodli zverejniť, pretože analýza fondu nebola doteraz publikovaná.

Tematicky sa knihy delia do 24 skupín označených veľkými písmenami abecedy (uvádza sa vždy počet inventárnych čísel/počet zväzkov): A: jazykovedná literatúra – gramatiky, slovníky, konverzačné a pravopisné príručky z rôznych jazykov, dokonca aj gramatika rómčiny, ktorej autorom bol otec arcivojvodu Jozefa, diela bibliografického charakteru (113/172); B: encyklopédie vrátane veľkých francúzskych a anglických encyklopedických prác, diela historiografické (36/284); C: teológia – diela cirkevných otcov, hagiografické práce, preklady Biblie a Koránu, polemické diela z obdobia I. Vatikánskeho koncilu, ale aj kuchárska a bylinkárska príručka určená pre použitie kresťanov (260/453); D: filozofické diela – napr. zobrazené spisy francúzskych osvietenecov (72/267); E: historická literatúra – prekvapivo veľa prác z napoleonovského obdobia, memoáre, dejiny štátov a historické kompendiá (776/1 723); F: geografia – cestopisy, súbory máp, sprievodcovia pre cestovateľov po krajinách celej Európy, Ázie, Ameriky i Afriky (792/1 341); G: pedagogika – učebnice, práce teoretické aj psychologické (153/206); H: prírodné vedy – botanika, zoológia, astronómia, chémia, fyzika a iné (233/384); I: ekonómia – lesníctvo, poľnohospodárstvo, chovateľstvo, záhradníctvo, parkovníctvo, vinohradníctvo, záhradníctvo, štatistiky rôzneho druhu (466/604); J: klasickí autori – edície gréckych a latinských diel, renesanční autori, ale aj typografické práce (207/317); K: klasická anglická a talianska literatúra (263/448); L: lekárstvo: populárno-náučná zdravotnícka literatúra, knihy venované Kneippovej vodoliečbe, obsahle zborníky z lekárskeho kongresu v Budapešti v roku 1910, ale aj knihy venované spôsobom liečby cholery, ktoré zaviedol v 30. rokoch 18. storočia samotný Ján Keglevič (136/142); M: právo – právne príručky, reprezentatívne vydania kódexov (245/367); N: francúzska literatúra – kompletne vydania autorov (1084/1817); O: dokumenty Uhorského snemu od konca 18. storočia do revolučných rokov 1848/49 (60/446); P: periodiká – časopisy literárne, vojenské, poľovnícke, chovateľské (63/436); Q: umenie a dejiny umenia – výtvarné umenie, architektúra, katalógy svetových múzeí, fotografia, ikonografia, práce o umeleckých dielach a autoroch z celého sveta (301/462); R: rozličnosti: kalendáre, almanachy, schematizmy, pamätnice, alebo čo sa nedalo zaradiť inde (107/197); S: literatúra vojenská, poľovnícka a športová (437/530); T: reprezentačné edície – hlavne príležitostné diela venované Habsburgovcom (96/101); U: nemecká literatúra, hlavne poézia, ale aj preklady do nemčiny a dramatické diela (296/763); V: nemecká románová literatúra (461/754); Z: maďarská literatúra (218/360); X: habsburská akvizícia, v roku 1986 zväčša ešte neskatologizovaná (cca 960/cca 1 900).

Pre štúdium zaujímavé sú aj rukopisné pamiatky, ktoré Podhorný uvádza. Najstarší rukopis datuje do roku 1460 (grécky historik Eutropius). Ďalej sa v knižnici nachádzala ručne kolo­rovaná zbierka poézie venovanej Františkovi II. Rákocimu (1707), rozpis vojenského cvičenia (koniec 18. storočia), francúzska modlitebná kniha z kláštora servitov vo Viedni (nedatované), rukopis dramatizácie románu móra Jókaiho *Čierne diamanty*, ktorý autor sám daroval arcivojvodovi, časť cestopisného denníka Jána Kegleviča a iné. Súčasťou knižnice bol aj zámocký archív, v ktorom boli zaradené súdne protokoly týkajúce sa topolčianskeho panstva z rokov panovania Márie Terézie, rozhodnutia o cenách tovaru z generálnej kongregácie Bratislavskej župy, náboženské sťažnosti evanjelikov z r. 1833, ekonomické a účtovné záznamy, ako i zbierka listov adresovaných Jánovi Keglevičovi v 30. a 40. rokoch 18. storočia. Listy sú datované z rôznych miest monarchie i celej Európy. V archívnej časti knižnice sa nachádza aj množstvo fotografického materiálu, ktorý dokumentuje súveké dianie, osobné doklady majiteľov panstva, jedálne lístky z európskych hotelov, ale aj súbor vojenských máp z I. svetovej vojny, v ktorej Jozef August pôsobil ako veliteľ štábu. V knižnici sa zachovala kolorovaná kresba interiéru knižnice z r. 1842 od pražského maliara Franza Wolfa.

Rozsah historického knižničného fondu sa v priebehu 180 rokov existencie knižnice menil. Knihy pribúdali akvizíciami, ubúdali stratami. Posesorské záznamy ukazujú, že majitelia získavali knižné exempláre kúpou na dražbách a v antikvariátoch, mnohokrát pochádzali zo zrušených šľachtických a kláštorných knižníc. Straty vznikli jednak v čase vlastníctva Jozefa Augusta Habsburského, ktorý často požičiaval knihy svojej matke arcivojvodkyni Klotilde do ich rodového sídla v Alcsúte (dnešné Maďarsko). Keďže knižnica už neexistuje, nie je možné podľa posesorských záznamov zistiť, koľko kníh z Topoľčianok v nej zostalo. Po roku 1918 si knihy vypožičiavali a aj nevrátili členovia prezidentského personálu a návštevníci prezidentského sídla. Vďaka vzácnym knihám, ktoré sa na topoľčianskom zámku nachádzali, prejavila o knižnicu ako celok záujem novovznikajúca Univerzitná knižnica v Bratislave.⁹

Podľa inventarizácie z roku 1951, keď zámok preberali odborári, bolo v knižnici 14 074 kníh, oproti katalógu z roku 1913 sa stratilo 303. Ďalší údaj pochádza až z roku 1968, keď Štefan Valentovič v publikovanej štúdií uvádzal 12 046 kj.¹⁰ Správca knižnice, bývalý gymnaziálny profesor na dôchodku Július Podhorný v 80. rokoch minulého storočia zaznamenal 14 245 kj., z údajne stratených kníh našiel 171 nesprávne uložených na inom mieste. Podľa jeho správy sú všetky straty zaznamenané v inventarizácii z rokov 1958, 1965 a ďalších. Uvádza, že je medzi nimi 23 starých tlačí, z toho šesť zo 16., päť zo 17. a 12 z 18. storočia.

SÚČASNÝ STAV KNIŽNICE A (NE)MOŽNOSTI ŠTÚDIA V NEJ

Informácia o inkunábulách, ktorých sa v Topoľčiankach nachádzalo šesť, pochádza z konca 70. rokov 20. storočia.¹¹ Posledné korektné údaje o fonde ako celku a jeho stave sú z druhej polovice 80. rokov 20. storočia. V spomínanej Podhorného správe z tohoto obdobia sa píše, že knižnica súrne potrebuje nové katalogizačné spracovanie. Nemecká verzia správy bola publikovaná v roku 2000.¹² Ešte v deväťdesiatych rokoch 20. storočia Július Podhorný ako externý spolupracovník knižnicu spravoval, ale údaje, ktoré zhromaždil, sú momentálne nedostupné. Rovnako nie je možné využívať knižnicu na študijné a vedecké účely, hoci táto možnosť je deklarovaná na internetovej stránke zámku¹³ a pri turistických prehliadkach muzeálnej časti niekoľko krát lektormi zdôrazňovaná.¹⁴

Dlhodobé snahy o pracovnú návštevu knižnice zo strany pracovníkov Slovenskej národnej knižnice, ako aj pokusy komunikovať s odborármi boli neúspešné. Napriek tomu, že podľa Zákona o knižniciach č. 126/2015 zo 6. mája 2015 Slovenská národná knižnica vedie Ústrednú evidenciu historických knižničných fondov a vlastník je povinný sprístupniť historický knižničný dokument a historický knižničný fond na vedecké a študijné účely.¹⁵ Rovnako aj snaha autorky príspevku študovať v knižnici pôvodné knižničné dokumenty a knihy s akcentom na knižnú produkciu trnavskej univerzitnej tlačiarne, ktorá je prioritou jej záujmu,¹⁶

9 Univerzitná knižnica v Bratislave, registratúra, list z 5.3.1921 adresovaný štátnemu inšpektorátu archívov a knihovní.

10 VALENTOVIČ, Š. Stav a úlohy starostlivosti o historické knižnice na Slovensku. In: *Knižničný zborník*, 1968, zv. I. Martin: Matica slovenská, 1969, s. 85.

11 KOTVAN, I. *Incunabula quae in bibliothecis Slovaciae asservantur*. Martin: Matica slovenská, 1979, 556 s.

12 PODHORNÝ, J. *Handbuch Deutscher Historische Buchbestände in Europa. Band 4. Slowakische Republik*. Hildesheim: OLMS-WEIDMANN, 2000. O knižnici na zámku v Topoľčiankach sa píše na s. 313–319.

13 Dostupné z: <http://www.zamok-topolcianky.sk/main.php?menu=1&lang=sk> [online] [cit. 2061-09-09].

14 Osobná skúsenosť autorky príspevku.

15 Zákon 126 zo 6. mája 2015 o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z.z. Spomínané ustanovenia sa nachádzajú v §6, ods. 2q a v §23, ods. 2,i.

16 Podľa správy J. Podhorného sa trnavské tlače vo fonde nachádzajú.

Obrázok č. 2: Pohľad na knižnicu v Topolčianskom zámku v súčasnosti.

bola odmietnutá súčasnou prevádzkárkou zámku so zdôvodneným, že knižnica sa využíva na komerčné účely a prípadné štúdium by rušilo turistov. Prehliadková trasa pre návštevníkov muzeálnej časti však vedie miestnosťou susediacou s hlavnou sálou knižnice, popred jej dvere, takže turisti majú možnosť vidieť knižničné zariadenie len cez mreže na dverách.¹⁷

Takýto prístup terajšieho majiteľa zámku nie je len protizákonný, ale oprávnené vzbudzuje podozrenie o súčasnom stave knižničnej zbierky. Najmä v čase, keď sa v odborných kruhoch otvorene hovorí o organizovanom obchode s historickými knihami na Slovensku a ich krádežiami na objednávku. Neprístupnosť knižného fondu je príčinou minimálneho publikovania vedeckých prác, ktoré by sa venovali knižnici ako celku alebo niektorej jej súčasťi; posledná, rozsahom nevelká štúdia, ktorú evidujeme, pochádza z r. 2006 a venuje sa viac umeleckej než knižnej stránke knižnice.¹⁸

ZÁVER

Zámocká knižnica v Topolčiankach patrí k unikátnym zbierkam historických kníh, ktoré dokumentujú vedecký záujem jej zakladateľa i ďalších majiteľov zámku. Okrem tlačí z 15.–19. storočia sa v nej zachovali tiež inkunábuly. Archív, ktorý je jej súčasťou, podľa posledných záznamov z roku 1986 obsahoval vzácne dokumenty a fotografie súvisiace so súvekým politickým a kultúrnym dianím, ktoré dokumentujú záujmy a bežný život uhorskej

¹⁷ Jediným spôsobom, ako uvidieť zámockú knižnicu, je zúčastniť sa turistickej prehliadky zámku. Počas nej je možné nazrieť cez zamrežované dvere a s dvojmetrovým odstupom od nich na interiér knižnice.

¹⁸ SISÁ, J. Zámocké knižnice v Topolčiankach a Veľkých Uherciach z hľadiska dejín umenia a knihovedy. In: *Kniha 2006*. Martin: SNK, 2006, s. 221–225.

šľachty v 18. a 19. storočí. Je len na škodu pre súčasnú slovenskú vedu, že knižnica pod správou odborárov je napriek všetkým snahám zo strany bádateľov neprístupná. Paradoxom je, že štúdium kníh by mohlo narušiť komerčné využitie múzea, v ktorého priestoroch sa za patričný poplatok usporadúvajú svadby a iné slávnostné podujatia.

HISTORY OF THE TOPOĽČIANKY CASTLE'S LIBRARY AND ITS STATUS TODAY

Summary: The paper focuses on the library of the castle Topoľčianky. It was founded by the Croatian nobleman Jan Keglevich in Vienna. After moving to the castle Topoľčianky (today Slovakia), he also transferred his books there in 1826. When he died, his son supplemented the library collection. The last private owner of the castle was archduke Joseph August of Austria, a member of the House of Habsburg-Lorraine. In 1918, the castle was nationalized and became the residence of the Czechoslovak presidents. From this time on, the library holding has not further been complemented. Today, the castle is under the administration of trade unionists who use the castle as a museum as well as a hotel. Unfortunately, the library is not available for use – not even to scholars.

Key words: Historical library collections, Slovakia, village Topoľčianky, castle Topoľčianky, castle libraries.

doc. Mgr. Erika Juríková, PhD. (*1974)

Vyštudovala klasickú filológiu na Trnavskej univerzite, kde doteraz pôsobí vo funkcii vedúcej Katedry klasických jazykov. Vo vedeckej i pedagogickej činnosti sa orientuje na novolatinské písomníctvo uhorskej proveniencie, s akcentom na knižnú produkciu trnavskej Akademickej tlačiarne. Je autorkou vedeckej monografie *Columba laureata. Panegyrické tlače z produkcie trnavskej univerzitnej tlačiarne* (2014).